

Документ 29.11.2017

На основу чл. 9. став 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу (бр: III-01-749/21 од 29.09.2016. године) и позитивног мишљења Комисије за претходна питања Универзитета (бр. IV-02-883/7 од 28.11.2017. године), декан Факултета доноси

РЕШЕЊЕ о стављању Извештаја на увид јавности

Извештај Комисије о научној заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова кандидата **Наташе Спасић** под називом *Примена модела обрнуте учионице у обради јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језик* (бр. 01-4059 од 13. 10. 2017. године), ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 15 дана.

Декан Факултета
Радомир Томић, редовни професор

06.11.2017.

ЗАХТЕВ
ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О ПРЕДЛОГУ ТЕМЕ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Шифра за идентификацију дисертације _____
Шифра УДК¹ (бројчано) 371.3::811.163.41'243(043.3)
811.163.41'243(043.3)

СТРУЧНОМ ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНУСТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Молим да у складу са чл.____ Закона о високом образовању и чл.____ Статута Универзитета дате сагласност на извештај комисије о оцени теме докторске дисертације:

Назив дисертације:

Примена модела обрнуте ученице у обради јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика.

Научна област УДК (текст):

Српски језик – Методика наставе српског као страног језика.

Ментор (име и презиме, звање):

др Милка Николић, доцент, Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу, ужа научна област *Методика наставе српског језика и књижевности*.

(Навести пет потпуних референци за радове ментора из уже научне или уметничке области из које је тема дисертације):

1. Николић, Милка (2011): Синтаксичка структура старих српских буквара, *Српски језик: студије српске и словенске*, XVI/1–2, Уредник Радоје Симић, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Филолошки факултет Београд, Филозофски факултет Никшић, Филозофски факултет Источно Сарајево, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, Филолошки факултет Бања Лука, Филозофски факултет Нови Сад, Филозофски факултет Ниш, Београд, 541–558. [371.671:003-028.31(=163.41):81'367]; [*Српски језик*: ISSN 0354-9259; COBISS.SR-ID 140692487]. [M 24].

2. Николић, Милка (2012): Поредбено-начинске синтаксичке конструкције с поредбеном речју као у савременој српској прози, *Српски језик: студије српске и словенске*, XVII/1–2, Уредник Радоје Симић, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Филолошки факултет Београд, Филозофски факултет Никшић, Филозофски факултет Источно Сарајево, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, Филолошки факултет Бања Лука, Филозофски факултет Нови Сад, Филозофски факултет Ниш, Београд, 127–146. (811.163.41'367; *Српски језик*: ISSN 0354-9259; COBISS.SR-ID 140692487) [M 24].

3. Николић, Милка (2013): Фигуративност поредбено-начинских синтаксичких конструкција с поредбеном речју као и попут у савременој српској прози, *Српски језик: студије српске и словенске*, XVIII/1–2, Уредник Радоје Симић, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Филолошки факултет Београд, Филозофски

¹ УДК - Универзална децимална класификација (налази се у библиотеци сваког факултета)

факултет Никшић, Филозофски факултет Источно Сарајево, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, Филолошки факултет Бања Лука, Филозофски факултет Нови Сад, Филозофски факултет Ниш, Београд, 229–245. (811.163.41'367; *Српски језик*: ISSN 0354-9259; COBISS.SR-ID 140692487) [M 24].

4. Николић, Милка (2014): Предикатске поредбено-начинске конструкције у савременој српској прози, *Српски језик: студије српске и словенске*, XIX/1–2, Уредник Радоје Симић, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Филолошки факултет Београд, Филозофски факултет Никшић, Филозофски факултет Источно Сарајево, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, Филолошки факултет Бања Лука, Филозофски факултет Нови Сад, Филозофски факултет Ниш, Београд, 537–552. (811.163.41'38; 811.163.41'367; *Српски језик*: ISSN 0354-9259; COBISS.SR-ID 140692487). [M 24]

5. Николић, Милка (2017): Стилистика приповедања у стварносној прози Добрила Ненадића, *Српски језик: студије српске и словенске*, XXII/1–2, Уредник Милош Ковачевић, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Филолошки факултет Београд, Филозофски факултет Никшић, Филозофски факултет Источно Сарајево, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, Филолошки факултет Бања Лука, Филозофски факултет Нови Сад, Филозофски факултет Ниш, Београд, 155–174. (811.163.41.08-3. Ненадић Д. 811.163.41'38; <https://doi.org/10.18485/sj.2017.22.1.9.>; *Српски језик*: ISSN 0354-9259; COBISS.SR-ID 140692487). [M 24]

6. Николић, Милка, Илијана Чутура (2015): Поредбене синтаксичке јединице као средство динамике исказа у српској прози постмодернизма (на примерима из романа Радована Белог Марковића), *Српски језик: студије српске и словенске*, XX/1–2, Уредник Радоје Симић, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Филолошки факултет Београд, Филозофски факултет Никшић, Филозофски факултет Источно Сарајево, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, Филолошки факултет Бања Лука, Филозофски факултет Нови Сад, Филозофски факултет Ниш, Београд, 561–478. [811.163.41'38; 811.163.41'367; 811.163.41.08-3БелиМарковићР.]; [*Српски језик*: ISSN 0354-9259; COBISS.SR-ID 140692487]. [M 24]

7. Николић, Милка (2017): Настава српског језика у средњој стручној школи: кулинарски рецепт као стручни жанр, *Књижевност и језик*, LXIV/1–2, Уредник Вељко Брборић, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Београд, 219–231. (УДК: 371.3::811.163.41; *Књижевност и језик*: ISSN 0454-0689; COBISS.SR-ID 4052482). [M 51]

Кратко образложение теме (до 100 речи):

Предмет дисертације јесте обрада синтаксичких јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика, методички конципирана према моделу обрнуте ученици. Предметом је обухваћена настава српског језика на филолошким факултетима (нису обухваћени нефилолошки факултети).

Циљ је да се испита: (1) на који начин су у актуелним уџбеницима српског као страног језика обрађене поредбене и начинске јединице; (2) према којим принципима треба на сваком од три нивоа владања страним језиком (А, Б, Ц) распоредити поредбене и начинске јединице; (3) према којим принципима се може применити модел обрнуте ученице у обради поредбених и начинских јединица на различитим нивоима (А, Б, Ц).

Пошто се спроводи квалитативно истраживање на корпузу уџбеника, а не истраживање на узорку испитаника, примењују се метода анализе садржаја и дескриптивна метода.

Корпус чине уџбеници српског као страног језика за различите нивое знања, који се користе на филолошким факултетима у Србији и у иностранству.

Садржаји у уџбеницима анализирају се применом структурно-семантичких критеријума преузетих из актуелне србистичке литературе, у којој се поредбене и начинске јединице посматрају у оквиру синтаксичког подсистема састављеног од (а) *чисто начинских*, (б) *чисто поредбених* и (в) *поредбено-начинских* јединица. У дисертацији се описују и објашњавају принципи обраде начинских и предбених јединица у уџбеницима српског као страног језика.

Након представљања и интерпретација резултата анализе, у синтетичком делу дисертације дају се предлози за обраду јединица са поредбеним и начинским значењем применом модела обрнуте учионице, за сваки ниво посебно (А, Б, Ц).

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата: **Наташа Спасић**

Назив завршеног факултета: Филозофски факултет у Нишу.

Одсек, група, смер: модул Србистика.

Година дипломирања: 2013. година.

Назив магистарског рада, односно докторског студијског програма: Докторске студије Српског језика и књижевности на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, модул Српски језик. Мастер рад *Прозодијски систем стандардног српског језика у настави српског као Л2* (ментор проф. др Дејан Средојевић, коментор проф. др Јасмина Дражић)

Научно подручје: Наука о језику.

Година одбране: Мастер рад је одбрањен 2014. године.

Факултет и место: Мастер рад је одбрањен на Филозофском факултету у Новом Саду, модул Српски језик и лингвистика.

Број публикованих радова: (навести референце за три најважнија рада кандидата из у же научне области из које је тема дисертације

1. Средојевић, Дејан, Наташа Спасић (2016): Фонетско-фонолошки опис акценатског система стандардног српског као Л2 код говорника којима је мађарски језик матерњи, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LIX/1, Нови Сад, 57–77. (ISSN-0352-5724; UDK 80/81(082)). [M24]

2. Спасић, Наташа (2016): Степен усвојености српског прозодијског система код студената којима српски није матерњи језик, *Наслеђе*, 34, Крагујевац, 227–240. (811.163.41'34'243). [M51]

3. Спасић, Наташа (2016): Балтословенска акцентологија (IWoBA VIII) *Филолог*, VII /13, Бања Лука, 542–552. (УДК 811.163.41'373(048.83) □DOI 10.21618/fil1613542s). [M51]

4. Спасић, Наташа (2016): Перцепција артикулационих посебности у говору студената који уче српски језик као Л2, *Philologia Mediana*, 8, Ниш: Филозофски факултет, 539–554. (УДК 811.163.41:811.162.4 □ 811.163.41:811.511.141 □ 81'342.8). [M51]

5. Спасић, Наташа, 2016: Учење акценатског система српског језика код изворних и неизворних говорника у теорији и пракси, *Методички видици*, 7, Нови Сад, 92–112. (УДК 371.3::811.163.41'342.8). [M52]

6. Спасић, Наташа (2015): Фонетски алати и програми у савременој настави и науци, *Lipar*, 58, Крагујевац, 235–256. (371.3::81'342.004). [M52]

7. Спасић, Наташа (2016): Ко жив, ко мртав?! Колокације у настави српског језика као страног, у: Милош Ковачевић, Јелена Петковић (ур). *Савремена проучавања језика и књижевности*, год. VII, књ. 1, Зборник радова са VII научног скупа младих филолога Србије, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 327–337. (371.3::811.163.41'243). [M44]

Назив и седиште организације у којој је кандидат запослен: Није запослена.
Радно место: Није запослена.

**ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛ.
ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ЧЛ. СТАТУТА УНИВЕРЗИТЕТА
У КРАГУЈЕВЦУ**

У прилогу вам достављамо: - Извештај Комисије о оцени теме;
- Одлуку научно-наставног већа факултета о одобравању теме за израду докторске дисертације.

(место и датум)

ДЕКАН ФАКУЛТЕТ

ПРИМЉЕНО:	13.10.2017.
Орг.јед.	Број
01	4059
Видљив	Вредности

Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу
Одсек за филологију Филолошко-уметничког факултета

Наставно-научном већу Одсека за филологију Филолошко-уметничког факултета

Предмет: Извештај Комисије о оцени научне заснованости теме докторске дисертације *Примена модела обрнуте учонице у обради јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика и испуњености услова кандидата Наташе Спасић, мастер професора језика и књижевности (србисте)*

Веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу на седници одржаној 13. 09. 2017. донело је Одлку (бр. 01-3288) да се формира Комисија за оцену научне заснованости теме *Примена модела обрнуте учонице у обради јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика и испуњености услова кандидата Наташе Спасић, у следећем саставу:*

1. др Милка Николић, доцент, Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу, ужа научна област *Методика наставе српског језика и књижевности*, ментор;
2. др Милош Ковачевић, редовни професор, Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу, ужа научна област *Савремени српски језик и Теоријске лингвистичке дисциплине*;
3. др Михаило Шћепановић, ванредни професор, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, ужа научна област *Српски језик*.

Према *Правилнику о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта* Универзитета у Крагујевцу, Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације, дужна је да у Извештају о оцени научне заснованости теме докторске дисертације посебно анализира следеће:

1. Научни приступ проблему предложеног нацрта докторске дисертације и процену научног доприноса крањег исхода рада;
2. У којој мери образложение предмета, метода и циља уверљиво упућује да је предложена тема од значаја за развој науке;
3. Да ли образложение теме за израду докторске дисертације омогућава закључак да је у питању оригинална идеја или оригиналан начин анализирања проблема;
4. Усклађеност дефиниције предмета истраживања, основних појмова, предложене хипотезе, извора података, метода анализе са критеријумима науке уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације;
5. Преглед научно-истраживачког рада кандидата.

ИЗВЕШТАЈ

Комисије о оцени научне заснованости теме докторске дисертације
*Примена модела обрнуте учионице у обради јединица с поредбеним
и начинским значењем у настави српског као страног језика*
и испуњености услова кандидата Наташе Спасић

1. Научни приступ проблему предложеног нацрта докторске дисертације и процена научног доприноса крајњег исхода рада

1.1. Научни приступ проблему

Дисертација *Примена модела обрнуте учионице у обради јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика* има два теоријска полазишта – један за синтаксички, а други за методички аспект истраживања.

Синтаксички аспект истраживања односи се на *синтаксички подсистем начинских и поредбених јединица* у српском језику. Синтаксичком подсистему начинских и поредбених јединица приступа се са становишта према коме категорију *начина* и категорију *поређења* треба посматрати у међуодносу. На хијерархијски различитим синтаксичким нивоима издвајају се три структурно-семантичка типа јединица: (1) *чисто начинске*, (2) *чисто поредбене* и (3) *поредбено-начинске јединице*. Овакав приступ примењиван је у досадашњим синтаксичким истраживањима, што потврђују објављени радови.

Методички аспект истраживања односи се на примену модела обрнуте учионице у настави српског као страног језика. Методички модел *обрнуте учионице* сматра се погодним за савремену наставу уопште, а посебно за наставу страних језика. Конципиран је тако да наставник сними камером предавање како би студенти могли користити снимак ван наставе, у складу са сопственом организацијом времена и обавеза. Снимак предавања праћен је одговарајућим дидактичким материјалима, у којима су дата објашњења и задате активности путем којих се студент припрема за наставу. Студент долази на наставу са одређеним знањем, које се даље надограђује помоћу активности које се реализују на часу.

На овај начин, студент се на часу може максимално активирати у интеракцији са другим студентима, а наставнику се пружа могућност да на часу усмери студенте на примену знања у разноврсним ситуацијама и контекстима. При обради начинских и поредбених јединица у настави српског као страног језика, овакав модел наставе и учења омогућава наставнику да на ефикасан начин примени актуелна синтаксичка достигнућа, унапређујући код студената и језичко знање и језичке вештине.

Истраживање се спроводи на следећи начин:

(а) Прво се спроводи анализа садржаја о поредбено-начинским јединицама у уџбеницима српског као страног језика. У анализи уџбеничких садржаја примењују се структурно-семантички критеријуми преузети из актуелне србијистичке литературе о

синтаксичком подсистему који чине *чисто начинске, чисто поредбене и поредбено-начинске јединице*. Циљ анализе јесте да се испита како се на различитим нивоима распоређени садржаји о поредбено-начинским јединицама, тј. који се структурно-семантичи типови обрађују на појединим нивоима (А, Б, Џ). Након спроведене анализе, разматра се на који начин се структура знања о поредбено-начинским јединицама може унапредити и предлаже се решење.

(б) Затим, описује се и објашњава како се може на основу постојећих уџбеника, у комбинацији са другим дидактичким материјалима, применом модела *обрнуте учионице*, методички конципирати обрада начинских и поредбених јединица. Обрада се разматра на сваком нивоу владања страним језиком (А, Б, Џ). Дају се импликације за наставну праксу којима су обухваћени следећи начини рада: (1) *метода излагања* – омогућава да се на економичан начин студенту предоче нови садржаји, посебно ако су му нови садржаји тешки или недоступни (ако нема одговарајућих уџбеника); (2) *метода показивања* – која омогућава да се на другачији начин представе вербални садржји (слике, цртежи, фотографије, табеле, схеме итд.); (3) *текстовна метода* – подразумева примену адаптирањих и аутентичних текстова, преузетих из различитих функционалних стилова; (4) *метода самосталног рада* студената; (4) савремени методички модели, посебно принципи *активног учења*, савремена наставна средства (образовни софтвери) и могућности које пружа интернет.

1.2. Веза са досадашњим истраживањима

Докторска дисертација надовезује се на резултате досадашњих синтаксичких истраживања. У граматикама и синтаксичкој литератури постоје различити приступи синтаксичким и поредбеним конструкцијама, што произлази из разлика у схватању међуодноса категорије *начина* и категорије *поређења*:

(а) Поредбене и начинске конструкције посматрају се као један тип, без издвајања подтипова. У овом случају термин *поредбени* и термин *начински* представљају синониме.

(б) Поредбене и начинске конструкције посматрају као један тип са два подтипа.

(в) Начинске конструкције узимају се као надређене у односу на поредбене.

(г) Поредбене конструкције узимају као надређене у односу на начинске.

(д) Има аутора који говоре о начинским конструкцијама, не доводећи их у везу са поредбеним.

(ђ) Поредбене и начинске конструкције посматрају као два посебна типа конструкција. У овом случају термин *поредбени* и термин *начински* нису синоними.

(е) Поредбене и начинске конструкције посматрају у оквиру синтаксичког подсистема који обухвата *поредбене, начинске и поредбено-начинске јединице* различитих хијерархијских нивоа. Употребљавају се три термина са разграниченим значењем – „поредбене“, „начинске“ и „поредбено-начинске“ јединице. Кандидат за своје истраживање предлаже овај приступ, што је прихватљиво јер овај приступ

омогућава да се према јасно утврђеним критеријумима опише целовит подсистем јединица са поредбеним и начинским значењем.

На методичком плану, докторска дисертација надовезује се на постојећа истраживања проблема наставе српског као страног језика, првенствено на изграђивање иновативних методичких модела у настави, као и на унапређивање уџбеника и уопште дидактичких средстава.

Закључује се да је проблем истраживања ове докторске дисертације научно оправдан, да је вредан научне пажње, да се надовезује на досадашња научна истраживања, да је предложен одговарајући приступ проблему, да докторска дисертација може донети нове резултате и пружити допринос методици наставе српског као страног језика.

2. У којој мери образложение предмета, метода и циља уверљиво упућује да је предложена тема од значаја за развој науке

2.1. Предмет и циљ истраживања

Предмет ове дисертације јесте обрада синтаксичких јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика, методички конципирана према моделу обрнуте учioniце. Предметом је обухваћена настава српског језика на филолошким факултетима (нису обухваћени нефилолошки факултети).

Циљ је да се испита: (1) на који начин су у актуелним уџбеницима српског као страног језика обрађене поредбене и начинске јединице; (2) према којим принципима треба на сваком од три нивоа владања страним језиком (А, Б, Џ) распоредити поредбене и начинске јединице; (3) према којим принципима се може применити модел обрнуте учioniце у обради поредбених и начинских јединица на различитим нивоима (А, Б, Џ).

2.2. Метода истраживања

Пошто се спроводи квалитативно истраживање на корпусу уџбеника, а не истраживање на узорку испитаника, примењују се метода анализе садржаја и дескриптивна метода.

Корпус чине уџбеници српског као страног језика за различите нивое знања, који се користе на филолошким факултетима у Србији и у иностранству.

Садржаји у уџбеницима анализирају се применом структурно-семантичких критеријума преузетих из актуелне србијске литературе, у којој се поредбене и начинске јединице посматрају у оквиру синтаксичког подсистема састављеног од (а) *чисто начинских*, (б) *чисто поредбених* и (в) *поредбено-начинских* јединица. У дисертацији се описују и објашњавају принципи обраде начинских и предбених јединица у уџбеницима српског као страног језика.

Након представљања и интерпретација резултата анализе, у синтетичком делу дисертације дају се предлози за обраду јединица са поредбеним и начинским значењем применом модела обрнуте учионице, за сваки ниво посебно (А, Б, Ђ).

2.3. Хипотезе истраживања

У истраживању примене модела обрнуте учионице у обради јединица са поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика – полази се од следећих хипотеза:

(1) У најновијој синтаксичкој литератури описан је синтаксички подсистем јединица са начинским и поредбеним значењем. Претпоставља се да у досадашњим уџбеницима за српски као страни језик нису у потпуности укључени резултати актуелних синтаксичких истраживања. Од испитивања на корпусу уџбеника очекује се да покаже које су начинске и поредбене јединице обрађене на различитим нивоима знања и на који су начин обрађене.

(2) У настави српског као страног језика треба применити резултате савремених синтаксичких истраживања, при чему би се уз постојеће уџбенике намењене странцима користила и друга дидактичка средства, путем којих би се допунили и надоградили постојећи садржаји у уџбеницима.

(3) Сматра се да је за наставу српског као страног језика погодан структурно-семантички опис *синтаксичког подсистема јединица са начинским и поредбеним значењем*. Овај опис, према актуелној синтаксичкој литератури, подразумева издвајање три структурно-семантичка типа јединица на различитим нивоима хијерархије (од нивоа речи до нивоа зависне реченице): (а) *чисто начинске*, (б) *чисто поредбене* и (в) *поредбено-начинске* јединице.

(4) Пошто су у питању студенти филологије, обрада обухвата два плана лингвистичке компетенције: (а) *језичко знање* – експлицитно знање о структурно-семантичким типовима поредбених и начинских јединица; (б) *језичке вештине* – рецептивне (слушање, читање) и продуктивне (говорење, писање). Очекује се да ће *модел обрнуте учионице* омогућити ефисцно укључивање синтаксичких достигнућа на оба плана: (а) за изграђивање *језичког знања* погодно је да наставник припреми предавање које ће студент користити ван наставе; (б) студент долази на наставу са одређеним теоријским знањем, које се даље надограђује путем практичних активности усмерених на изграђивање *језичких вештина*.

2.4. Оквирни садржај докторске дисертације

Садржај докторске дисертације о примени модела обрнуте учионице при обради јединица са поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика – обухвата следећа поглавља:

- (1) Увод;
- (2) Теоријско-методолошки концепт;
- (3) Резултати истраживања;

- (4) Импликације за наставну праксу;
- (5) Закључак;
- (6) Корпус;
- (7) Литература.

Уводно поглавље садржи: (а) предмет и циљ дисертације; (б) досадашња истраживања у области методике наставе српског као страног језика; (в) проблем којим је иницирано истраживање, као и приступ проблему; (г) хипотезе; (д) корпус на коме се спроводи истраживање.

Поглавље „Теоријско-методолошки концепт“ има два потпоглавља јер дисертација има два теоријска полазишта – један за синтаксички, а други за методички аспект истраживања. У свако потпоглавље укључује се одговарајућа литература, чиме се показују досадашња истраживања (1) синтаксичких јединица с начинском и поредбеном семантиком, односно (2) методичког модела који се назива *обрнута учионица* (*flipped classroom*).

У поглављу „Резултати истраживања“ представљају се, објашњавају, описују и интерпретирају резултати истраживања спроведеног на корпусу уџбеника српског као страног језика. У анализи уџбеничких садржаја и начина обраде примењују се структурно-семантички критеријуми преузети из актуелне србијске литературе о синтаксичком подсистему који чине: (а) *чисто начинске*, (б) *чисто поредбене* и (в) *поредбено-начинске* јединице.

Поглавље „Импликације за наставну праксу“ представља синтетички део рада, у коме се описује и објашњава како се може на основу постојећих уџбеника, у комбинацији са другим дидактичким материјалима, применом модела обрнуте учионице, методички конципирати обрада начинских и поредбених јединица. Обрада се разматра на сваком нивоу владања страним језиком (А, Б, Ц).

У закључном поглављу дисертације износе се закључци о могућностима примене обрнуте учионице у обради начинских и поредбених синтаксичких јединица. Указује се на даље перспективе у истраживањима.

У поглављу „Корпус“ наводи се списак уџбеника српског као страног језика за три нивоа знања (А, Б, Ц), који представљају корпус за аналитички део дисертације.

Поглавље „Литература“ обухвата: (а) списак консултоване литературе (синтаксичка и методичка литература); (б) списак коришћених извора (речници, уџбеници и приручници; *Наставни програм за српски као страни језик*; *Заједнички европски оквир за живе језике*; функционално-стилски разноврсни текстови који се укључују у дидактичке материјале; интернет извори).

Закључује се да образложение предмета, циља, методе и хипотезе истраживања уверљиво упућује да је предложена тема од значаја за развој науке, и то за унапређивање наставе и учења српског као страног језика, као и за побољшање уџбеника српског језика за странце.

3. Да ли образложение теме за израду докторске дисертације омогућава закључак да је у питању оригинална идеја или оригиналан начин анализирања проблема

На основу образложења теме за израду докторске дисертације, поднетог од стране кандидата, Комисија закључује да је тема докторске дисертације *Примена модела обрнуте учионице у обради јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика* заснована на оригиналној идеји. Предлог да се синтаксички подсистем поредбених и начинских конструкција у настави српског као страног језика обради применом методичког модела *обрнуте учионице* није шире разматран у досадашњој србијистичкој литератури.

4. Усклађеност дефиниције предмета истраживања, основних појмова, предложене хипотезе, извора података, метода анализе са критеријумима науке уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације

Дефинисање предмета истраживања, основних појмова, хипотеза, извора података и метода анализе усклађено је са критеријумима науке уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације.

Кандидат се ослања на адекватну и актуелну научну и стручну литературу и користи савремену научну терминологију и метајезик синтаксе и методике наставе српског као страног језика.

На основу образложења теме за израду докторске дисертације, поднетог од стране кандидата, Комисија закључује да ће докторска дисертација обухватити све елементе савременог научно-истраживачког рада, уз имплементацију постојећих и постизање нових резултата.

5. Преглед научно-истраживачког рада кандидата

5.1. Биографија кандидата

Наташа (Аца) Спасић, рођена 11. 11. 1990. године у Нишу. Основну школу завршила је у Белој Паланци, а средњу школу у Нишу. Основне академске студије похађала је на Филозофском факултету у Нишу, модул Србијистика (2009–2013), а завршила је 2013. године.

Мастер студије похађала је током 2013/2014. године на Филозофском факултету у Новом Саду, модул Српски језик и лингвистика, а завршила је 2014. године. Одбранила је мастер рад са темом: *Прозодијски систем стандардног српског језика у настави српског као Л2* (ментор проф. др Дејан Средојевић, коментор проф. др Јасмина Драгић).

Школске 2014/2015. године уписала је Докторске студије Српског језика и књижевности на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, модул Српски језик. Положила је све испите на докторским студијама.

Наташа Спасић је стипендија на пројекту *Динамика структура савременог српског језика* (2011–2016), број 178014, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, руководилац проф. др Милош Ковачевић (пројекат финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије).

5.2. Научне и стручне активности повезане са темом докторске дисертације

Наташа Спасић је почела да се бави научним истраживањима наставе *српског као страног језика* на мастер студијама на Филозофском факултету у Новом Саду, а наставила на докторским студијама на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу. Резултати тих истраживања представљени су једним делом у мастер раду, а другим делом су објављени у научним часописима.

Реализовала је наставу за студенте српског као страног језика, и то за полазнике филолошког и нефилолошког профила, на различитим нивома (А, Б, Ц):

(1) Током 2014/2015. и 2015/2016. године у Центру за српски језик као страни и нематерњи, на Филозофском факултету у Нишу, настава српског језика за кандидате из Русије, Бугарске, Грчке, Румуније, Енглеске, САД.

(2) Током 2015. и 2016. године у оквиру пројекта „Да те цео свет разуме“, на Филозофском факултету у Нишу (пројекат реализован у сарадњи са Канцеларијом за дијаспору града Ниша), настава српског језика путем скајпа за омладину из дијаспоре.

(3) Током јуна 2016. године Белгороду (Русија), Сербский ресурсный центр, настава српског језика за студенте државних факултета (Белгородский государственный технологический университет им. В. Г. Шухова и Белгородский государственный национальный исследовательский университет).

(4) Током зимског семестра 2015/2016. године у Институту за словенске језике, на Катедри за српску и хрватску филологију Универзитета у Вроцлаву (Пољска), (Uniwersytet Wrocławski, Instytut Filologii Słowiańskiej, Wydział Filologiczny), настава српског језика за студенте филологије.

(5) Током летњег семестра 2015/2016. године у Центру за српски као страни језик, на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, настава српског језика за студенте филологије и за студенте који студирају на нефилолошким факултетима.

Континуирани наставни рад са полазницима филолошког и нефилолошког профила, који уче српски као страни на различитим нивома (А, Б, Ц), омогућава кандидаткињи да спроводи истраживања из области *Методике наставе српског као страног језика*, а то је област којој припада тема докторске дисертације.

5.3. Објављени радови

Средојевић, Дејан, Наташа Спасић (2016): Фонетско-фонолошки опис акценатског система стандардног српског као Л2 код говорника којима је мађарски језик матерњи, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LIX/1, Нови Сад, 57–77. (ISSN-0352-5724 | UDK 80/81(082)). [M24 – 4 бода]

Спасић, Наташа (2016): Степен усвојености српског прозодијског система код студената којима српски није матерњи језик, *Наслеђе*, 34, Крагујевац, 227–240. (811.163.41'34'243). [M51 – 3 бода]

Спасић, Наташа (2016): Балтословенска акцентологија (IWoBA VIII) *Филолог*, VII /13, Бања Лука, 542–552. (УДК 811.163.41'373(048.83) |DOI 10.21618/fil1613542s). [M51 – 3 бода]

Спасић, Наташа (2016): Перцепција артикулационих посебности у говору студената који уче српски језик као L2, *Philologia Mediana*, 8, Ниш: Филозофски факултет, 539–554. (УДК 811.163.41:811.162.4|811.163.41:811.511.141|81'342.8). [M51 – 3 бода]

Спасић, Наташа (2017): Гармония звучания и смысла на примере *Весенней поэмы* Десанки Максимович, *Научный результат (Research Result. Social Studies and Humanities)*, Том 3, № 1, Белгород: Белгородский государственный национальный исследовательский университет, 80–85. (ISSN 2408-932X; DOI: 10.18413/2408-932X-2017-3-1-80-85). [M52 – 2 бода]

Спасић, Наташа, Никола Благојевић (2016): Творбено-семантичка анализа назива обуће у српском језику, *Липар*, 60, 105–118. (811. 163.41'373.611). [M52 – 2 бода]

Спасић, Наташа, 2016: Учење акценатског система српског језика код изворних и неизворних говорника у теорији и пракси, *Методички видици*, 7, Нови Сад, 92–112. (УДК 371.3::811.163.41'342.8). [M52 – 2 бода]

Спасић, Наташа (2015): Фонетски алати и програми у савременој настави и науци, *Липар*, 58, Крагујевац, 235–256. (371.3::81'342:]004). [M52 – 2 бода]

Спасић, Наташа, 2017: Суфиксни за означавање занимања у српском језику (стандарт : жаргон), у: Жељко Милановић (ур.), *Зборник радова са трећег међународног интердисциплинарног скупа друштвених и хуманистичких наука – Контексти*, Нови Сад: Филозофски факултет, 19–38. (ISBN 978-86-6065-409-2; УДК: 811.163.41'373.611 811.163.41'276). [M14 – 4 бода]

Спасић, Наташа (2016): Ко жив, ко мртав?! Колокације у настави српског језика као страног, у: Милош Ковачевић, Јелена Петковић (ур.). *Савремена проучавања језика и књижевности*, год. VII, књ. 1, Зборник радова са VII научног скупа младих филолога Србије, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 327–337. (371.3::811.163.41'243). [M44 – 2 бода]

Спасић, Наташа, Никола Благојевић (2014): Називи фирм у Душановој улици у Нишу (са становишта норме српског књижевног језика), *Зборник радова са Студентске лингвистичке конференције – СтуЛиКон 2*, Загреб: Филозофски факултет, 151–162. (<http://www.ffzg.unizg.hr/stulikon/dokumenti/StuLiKon.pdf> [M44 – 2 бода]

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Комисија закључује да тема докторске дисертације *Примена модела обрнуте учионице у обради јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика* испуњава услове научне заснованости, као и да кандидат Наташа Спасић, мастер професор језика и књижевности (србиста), испуњава услове за израду докторске дисертације.

Комисија предлаже Наставно-научном већу Одсека за филологију Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу да прихвати предложену тему дисетације *Примена модела обрнуте учионице у обради јединица с поредбеним и начинским значењем у настави српског као страног језика* и да одобри њену израду кандидату Наташи Спасић, мастер професору језика и књижевности (србисти).

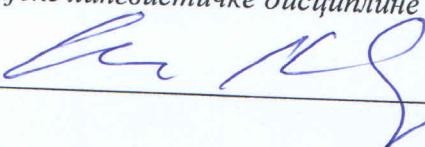
У Крагујевцу, 11. 10. 2017.

Чланови Комисије

др Милка Николић, доцент, Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу, ужа научна област *Методика наставе српског језика и књижевности*

др Милош Ковачевић, редовни професор, Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу, ужа научна област *Савремени српски језик и Теоријске лингвистичке дисциплине*

др Михаило Шћепановић, ванредни професор, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, ужа научна област *Српски језик*

